

Nåd vare med er och frid ifrån Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus!

Låt oss be:

Käre Jesus! Du som kallade tullindrivare och syndare till måltid med dig, kom och förbarma dig över oss i dag och låt oss genom din nåd få vara med som bordsgäster när du delar ditt rika ord till oss. Amen.

Tredje söndagen efter Trefaldighet. Tema: Guds förekommande nåd. Text: Matt 9:9–13.

9 Jesus gick vidare därifrån och såg en man som hette Matteus sitta vid tullhuset. Han sade till honom: "Följ mig!" Då reste sig Matteus och följde honom.

10 När Jesus sedan var gäst i hans hem, kom många tullindrivare och syndare och låg till bords tillsammans med Jesus och hans lärjungar. 11 Fariseerna fick se det och frågade hans lärjungar: "Varför äter er mästare med tullindrivare och syndare?" 12 Jesus hörde det och sade: "Det är inte de friska som behöver läkare, utan de sjuka. 13 Gå och lär er vad detta betyder: Jag vill se barmhärtighet och inte offer. Jag har inte kommit för att kalla rättfärdiga, utan syndare."

Tänk er en grupp barn där det finns en elak pojke som bara ställer till besvär och retas. Ingen vill vara med honom. Så ställer föräldrarna till födelsedagskalas för en som blivit utsatt för den här pojken mobbning, och så bjuder man också den pojken till kalaset. De andra tycker det känns så galet att han ska få vara med och förstöra för de andra. Eller kanske det är så som han blir vän med de andra och slutar mobba?

Tänk er att Jesus skulle komma till Jakobstad, eller kanske till en större stad som Helsingfors, och gå runt i hamnkvarteren där det brukar finnas en del människor som är på glid. Där kan finnas drogmissbrukare och sådana som samlar ihop unga kvinnor som kommer från andra länder för att söka sin lycka och som gärna vill få inkomster genom att erbjuda tjänster åt män som har pengar. Och så ser Jesus en sån som är känd för att organisera både droghandel och "glädjehus", och så kallar han honom till sin lärjunge. Tänk er då att mannen följer Jesus, och så bjuder han ho-

nom hem till sig på mat, tillsammans med hans andra lärjungar.

Är det då underligt om vanligt anständigt folk börjar oja sig över vad han går i för slags sällskap? Gäller inte den gamla regeln längre: "Säg mig vem du umgås med, och jag ska säga dig vem du är"?

Den här söndagen brukar kallas "de förlorades söndag". De andra texterna talar om bortsprungna får, som herden söker efter och bär hem det på sina axlar när han har funnit det. Och om borttappade pengar som en kvinna letar efter med ljus och lykta och gläder sig över att ha hittat. Och om en son som förskingrar sitt arv och kommer tillbaka hem och blir mottagen med fest.

När Jesus berättar de här liknelserna är det för att ge mobbarna en tankeställare. De som mobbade andra var fariséer och skriftlärd. De ansågs vara de anständiga människorna, de som menade att de gjorde allt rätt, men som såg ner på andra. Och särskilt såg de ner på tullindrivare och syndare, sådana som de vanliga människorna tyckte var dåliga människor. Och nu samlades just sådana människor kring Jesus, och han kallade en av dem att följa honom som lärjunge. Han hette Matteus. Han var alltså en sådan som föraktades för att han lät sig utnyttjas av romarna, maktens folk. Tullindrivarna (förr sade man publikaner) brukade ta skatt av folk när de kom till stan för att sälja på torget. Och de tog ofta för mycket, som de stoppade undan i sina egna fickor. På det sättet blev de rika.

Men Matteus blev säkert glad då Jesus sa till honom: "Följ mig!" Han lämnade sitt bord och sin kassa och följde Jesus. Och så bjöd han hem Jesus och hans lärjungar till en festmåltid hemma hos sig. Och inte bara dem, utan dit kom också många av Matteus kolleger och vänner, sådana som hörde till dem som var föraktade, sådana som fariséerna mobbade. Fariséerna frågade hans lärjungar: "Varför äter er mästare med tullindrivare och syndare?"

Och Jesus berättar varför han gör så:

Det är inte de friska som behöver läkare, utan de sjuka. Gå och lär er vad detta betyder: Jag vill se barmhärtighet och inte of-

fer. Jag har inte kommit för att kalla rättfärdiga, utan syndare.

En annan gång träffade Jesus en tullindrivare som längtade efter att få se Jesus. Han hette Sackeus. Jesus kallade ner honom från det träd dit han hade klättrat upp och så bad han honom ordna mat åt honom och hans lärjungar i sitt hem. Också då blev det protester (Luk 19:7). Folk mumlade: "Han tog in hos en syndare." Men då sa Jesus:

Människosonen har kommit för att söka upp och frälsa det som var förlorat.

Jesus ser vem som behöver hjälp i sitt liv. Han ser den som är olycklig, den som har misslyckats. Och han tar hand om den som har ett sjukt samvete, den som söker förlåtelse och en möjlighet att börja om, och leva så som Jesus ville att han skulle leva.

Matteus berättar själv om hur han blev kallad av Jesus. Och han har skrivit en berättelse om det. Det är ingen saga. Han har berättat sanningen om varför Jesus kom till jorden. Han har berättat om allt gott som han gjorde mot människorna, och han har berättat om hur han lärde människorna känna Guds vilja. Och så har han berättat om hur Jesus måste bli utsatt för hemsk tortyr, det värsta som någon har hittat på för att få en annan att lida. Han har berättat om hur han blev korsfäst och hur han dog. Men han berättade också om hur han uppstod och hur han mötte sina lärjungar och gav dem i uppdrag att berätta om honom, att göra alla folk till hans lärjungar.

Jesus kände Matteus redan innan han mötte honom vid tullhuset. Det står ingenting om att Jesus ville ha ett enskilt samtal med honom för att lära känna honom. Han frågade honom inte: "Vill du byta jobb?" Eller: "Vill du ha omväxling i livet och se något annat?" Han sa: "Följ mig!"

Jesus visste att Matteus var en av de sjuka, en av dem som behövde läkare. Han var en av de förlorade, en sådan som människorna föraktade och en sådan som många ansåg hörde till djävulens barn och skulle straffas med helvetet. Men Jesus hade ett uppdrag för honom. Han sökte upp honom och kallade honom till ett nytt liv.

Matteus fick ett nytt liv tack vare att Jesus gav sitt liv för honom. Nu steg han genast upp och gav sitt liv till Jesus. När Jesus talar har vi människor inget att säga. Hans ord har makt. De födde nytt liv och glädje i tullindrivarens hjärta.

Och nu kommer det ordet också till oss: vi hör också till de förlorade. Jesus känner också oss utan och innan. Utan Jesus är vi dömda till helvetet och är djävulens barn. Jesus har sett att vi behöver hjälp, vi behöver en Frälsare. Och så som han såg Matteus och hans behov av hjälp, och som han såg den olycklige Sackeus där uppe i trädet, så har han också sett dig och mig. Han har kallat oss och döpt oss, och med det har han gett oss rätt att vara med honom. Och fast vi inte kan äta tillsammans med honom vid en sådan måltid som Matteus ställde till i sitt hus, så får vi se fram mot en måltid i himlen som är ännu härligare, bjuder på ännu godare mat och kakor än vi nånsin kan drömma om vid en jordisk fest eller bröllop.

Det har han gett oss rätt till för att han klädde på oss kläder som duger i himlen. Det gjorde han när vi döptes. Man brukar ofta klä en vit dräkt på den som blir döpt. Det är en symbol för renhet. Det är Jesus som är fullkomligt ren, och hans fullkomlighet blir vi klädda i när vi döps. Och den dräkten, alltså den symboliska vita dräkten, behöver vi ha på oss när vi kommer till den yttersta domen. För då känner Jesus igen oss och hälsar oss välkomna till den himmelska måltiden.

Vid den himmelska måltiden ryms alla med, och där ska ingen föraktas för att ha misslyckats i sitt liv. När Matteus bjöd till måltid i sitt hus kom också många andra tullindrivare och syndare med. De här två orden "tullindrivare och syndare" användes ofta tillsammans. Det var inte hedervärda medborgare. En "syndare" kunde betyda en som hade ertappats med stöld eller andra brott mot Mose lag. Det kunde också vara en beskrivning på kvinnor som råkat i olycka genom mäns sexuella övergrepp, eller prostituerade som sökte sig till Jesus för att få hjälp att lämna sitt gamla liv. På ett annat ställe nämnde Jesus just dessa människor när han debatterade med överstepräster och folkets äldste (Matt 21:31):

Jag säger er sanningen: Tullindrivare och prostituerade ska gå före er in i Guds rike.

Det är alltså något mycket radikalt det som Jesus gör. Först ber han en förhatlig tullindrivare att bli hans lärjunge. Sedan går han till hans hus och deltar i hans måltid tillsammans med många andra föraktade människor, sådana som de rättrogna fariseerna inte ens skulle ha velat röra.

Bordsgemenskapen var helig för judarna. De åt inte tillsammans med hedningar. Att dela måltidsgemenskap var ett tecken på brödraskap, en gemenskap i tro och liv.

Att fariseerna frågar varför Jesus äter tillsammans med tullindrivare och syndare var alltså inte bara ett uttryck för deras nyfikenhet, så att de ville ha motiveringen till att Jesus gjorde så. Det innebar också en hård kritik mot honom. När Jesus delade måltidsgemenskap med tullindrivare och syndare ställde han sig själv i deras sällskap. Han gick in under den förbannelse som fanns uttalad över sådana.

Men det var högst medvetet som Jesus gjorde så. Han förklarade det så här:

Det är inte de friska som behöver läkare, utan de sjuka.

Därför kallar han också dig och mig i dag. Han kallar oss ut från ett liv i stolthet över oss själva, från självförverkligande och egoism, till att följa honom och tjäna honom. Han vill också fira måltid tillsammans med oss. Det gör han när vi bjuder till nattvard. Då delar vi syndare måltidsgemenskap med Jesus.

Nu får också vi gå i samma uppdrag som tullindrivaren Matteus. Han kallades av Jesus att bli hans vittne, att predika om vad Jesus har gjort. Efter att Matteus började följa Jesus hade han knappast så mycket pengar som förr. Men han hade något annat som var långt bättre: han hade ett gott samvete, för Jesus hade förlåtit honom alla hans synder. Han hade frid i sin själ.

Nu är det inte så att var och en av oss ska börja predika. Det är en särskild uppgift som några av oss kallas till. Men vi har alla uppgiften att berätta om Jesus för våra vänner, grannar och släktingar. Vi kan vittna om den frid som inte utgår från pengar som vi skaffar genom

mer eller mindre hederlig verksamhet. Vi kan vittna om en frid som inte är beroende av hur världens mäktiga ledare rustar upp sina arméer, och som inte heller är beroende av vad människor anser om oss. Vi kan berätta om en glädje över att Jesus har kallat syndare till bords med sig, och att han en gång ska kalla oss hem till en måltidsgemenskap med Matteus och Paulus och alla andra heliga, och framför allt, med Jesus själv.

Därför vill han att vi också ska ta emot varandra och förlåta varandra, och ge dem som varit elaka mot oss en ny möjlighet. Jesus har med sin nåd mot syndare visat oss hur vi ska älska varandra.

Här skänkes nåd åt syndare och dubbelt åt de sämsta.

Här hjälpes alla stackare, de sämsta blir de främsta.

Halleluja, Gud Fader, Son och Ande god tillika!

Om syndare du varit mån och gjort dem evigt rika.

(SH 212)

Ära vare Fadern och Sonen och den Helige Ande, så som det var av begynnelsen, nu är och ska vara, från evighet till evighet. Amen.